No. 1609

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 7 AUGUSTUS

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents der regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents segelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 6 Augustus.

De beginselen van 1789 (1).

Wij vroegen aan het slot van ons vorig artikel, hoe het geschieden kon, bij de stemming van Vorst en Volk ten jare 1789, dat de uitkomsten van de beraadslagingen der konstituante zoo hemelsbreed verschillend waren van hetgeen men van haar mogt verwachten? Wij willen heden die vraag trachten te beantwoorden.

Dat dit geschieden kon en geschied is, moet aan eene tweeërlei oorzaak geweten worden: aan den invloed van Rousseau en aan den haat tegen het Christendom, welken Voltaire aan de zoogenaamde beschaafde klassen had ingeboezemd. Dienaangaande heeft de revolutie zich dan ook niet vergist; zij voelde onverwijld wie haar ontketend had, en tot welk doel zij losgelaten was geworden over Frankrijk. Of roemden de mannen der revolutie er niet in de leerlingen te zijn van Voltaire en Rousseau, en was het niet een van hunne eerste zorgen het stoffelijk overschot van deze hunne helden naar het Pantheon te doen overbrengen? Trouwens die hulde was billijk. Aan Rousseau toch hadden zij hun regeringsstelsel ontleend, terwijl zij van Voltaire de instinkten ontvangen hadden, waarvan zij bezield waren.

Rousseau had hun eene dwaze bewondering der oudheid ingeblazen. Zonder haar te kennen, waren zij er in waarheid op verzot. Zij droomden van niets anders dan van eene republiek, geschoeid op de leest der oude republieken, zonder te bedenken, dat er in de oudheid eigenlijk nooit eene ware republiek bestaan heeft. Daarbij kwam nog, dat de onzinnige theorien van Rousseau betreffende een zoogenaamd maatschappelijk verdrag, door de souvereine menschen ter vestiging eener beschaafde maatschappij aangegaan, zijne volgelingen al meer en meer in de war bragten en hun deden gelooven dat zij allezins geregtigd waren, om, krachtens hunne souvereiniteit, de maatschappij te hervormen; om haar op zulke nieuwe grondslagen te vestigen en haar zulk eene nieuwe gedaante te geven, als hun zou goeddunken. Daar kwam het dus op aan voor al degenen, die aanspraak maakten op den naam van filosofen, dat de Staat door hen aan eene reorganisatie moest onderworpen worden. Zij bedachten niet, de dwazen, dat, gelijk, wij meenen, de Maistre gezegd heeft, »dat de geschiedenis van geen enkelen Staat melding maakt, die door de politieke wijsheid gegrondvest is." Intusschen laat het zich nu gemakkelijk verklaren, dat zij zeer ter goeder trouw, in het *Jeu-de-Paume*, den eed konden zweeren, om niet uit een te gaan, »dan nadat zij aan Frankrijk eene konstitutie zouden gegeven hebben." De geestvervoering waarin zij toen verkeerden, getuigt van de verblindheid, maar toch ook van de opregtheid van die ongelukkige volgelingen van den sofist, en daarenboven ook van hunne onmagt, om hun plan ten uitvoer te brengen. Die geestvervoering toch gaf kond, dat zij geene staatslieden, maar [illegible] maar slechts, volgens de aangenomen qualifikatie, illuminaten waren.

Illuminaten waren zij; maar dat niet alleen; als volgelingen van Voltaire waren zij ook echte materialisten. Als zoodanig, moesten zij tegen het Christendom den felsten haat koesteren. Immers dat filosofenras was er slechts op bedacht om te genieten en om zijne driften te bevredigen. Tot hare bevrediging had het allerlei theorien uitgedacht; de kwade begeerlijkheden des menschen — het had ze verheven tot natuurlijke regten, en tot beginselen geformuleerd. En dat sensualismus had niet slechts de gemoederen verpest van lieden als Robespierre en Saint-Just; het was zelfs doorgedrongen tot de gemoederen van andere beklagenswaardige, doch veelzins uitstekende mannen, als Cambacérès, als Vergniaud. De een, door afgunst verblind, eischte den triomf der absolute gelijkheid, en dienvolgens, eene algemeene gelijkmaking: de afschaffing van alle adelijke namen, van alle titels, van alle wapenschilden, van alles in een woord, waardoor eenigerlei voorrang gekenmerkt werd. Een ander weer, door nog brutaler driften gedreven, eischte de opheffing van de onverbreekbaarheid des huwelijks en het regt tot echtscheiding. »Dat het voortaan aldus zij, riep Saint-Just uit, dat de man en de vrouw die zich beminnen, echtgenooten zijn." Allen, eindelijk, huldigden het sensualismus en juichten het toe, — dat sensualismus, dat aan de nieuwe maatschappij ten grondslag moest zijn, en dat zoo duidelijk door Vergniaud geformuleerd was geworden in de volgende woorden, die de beginselen van het gansche socialismus der XIX eeuw in zich bevatten: »De mensch heeft niet slechts zin voor de onafhankelijkheid van de natuur ontvangen, maar ook daarenboven eene menigte andere hartstogten, met de bevoegdheid en de vermogens om die te voldoen en de rede om hen te leiden." In onze dagen heeft men geijst van de vernielingsplannen van hen, die eigendom, gezin en godsdienst in rook wilden doen verzwinden; in die plannen, schoon hunne rationalistische herkomst onmiskenbaar is, spraken zich insgelijks de beginselen uit, door de revolutionnairen der vorige eeuw gepredikt — de zoogenaamde beginselen van 1789, welke wij nog een weinig meer van naderbij willen bezien, door na te gaan, op welke wijze zij door de konstituante en later in toepassing werden gebragt.

(1) Zie ons N°. 1604 en 1606.

De groote tooneelvertooning der Engelsche verkiezingen is ten einde geloopen, zonder dat de akteurs bijzonderen bijval hebben mogen inoogsten. De hoofdrol werd voornamelijk gespeeld door het tory-kabinet, dat, om op de planken te blijven, zijne eigene rol heeft moeten verwisselen tegen eene geleende. De *Tories* waren opgetreden onder de banier der beschermende regten. Maar dewijl die beschermende regten zeer *impopulair* zijn; zoo heeft men de banier eerst trachten binnen te smokkelen, en toen dat niet gelukte, haar openlijk ten vure gedoemd. En dewijl men dan toch ten minste een uithangbord hebben moest, bij gebrek van eene banier, zoo heeft men dat van de *Whigs* geleend. De *no-popery*-beweging, die lord Russell had gediend om zijn ministerie eenige maanden te rekken, werd nu door Lord Stanley te hulp geroepen. Het oude uithangbord werd wat opgeknapt, en in plaats der strijdleus: *geen hierarchie*, schreef het tory-kabinet daarop om iets nieuws te hebben: *geen processie*. Beiden kwamen op hetzelfde doel neêr. Men had het eigenlijk niet gemeend tegen de hierarchie en de processie, want zij hadden nooit kwaad gedaan; maar men had behoefte aan eene strijdleus, die weerklank vond; en dewijl Lord Russell er in geslaagd was, om eenige beweging in het land te maken met zijn kreet tegen de hierarchie, zoo kon het niet achterblijven of Lord Derby moest trachten van dezelfde beweging gebruik te maken, zoodra den *Tories* hun vaandel met hunne strijdleus ontviel. Zij konden daarom niet beter doen dan het eerste het beste uithangsbord te nemen, dat voor de hand lag. Zij namen dat der *Whigs*, die daar zij er zich aan gewond hadden, het als onbruikbaar hadden weg geworpen.

De *Whigs* hadden slechts bedoeld met de *no-popery*-beweging komedie te spelen, zoolang zij het noodig zouden achten om het gepeupel bezig te houden. Doch de vertooning ging verder dan zij gewenscht hadden; en eigenlijk begon zij eerst voor goed, op het oogenblik dat de *Whigs* hoopten dat zij geëindigd zou zijn.

De Katholijken stonden slechts een poos ten spot aan de gefanatiseerde volksmenigte. Weldra stapten zij van het theater, waarop men hen ten toon had gesteld, en namen plaats onder de toeschouwers, om Lord Russell bij zijne vertooningen uit te fluiten. Het schoonste deel van het stuk was de ontknooping. Toen de *Whigs* meenden te kunnen zegevieren, vielen zij belagchelijk. Zij waren er slechts in geslaagd om tegen de Katholijken eene wet te maken, die aan hunne hierarchie geen kwaad deed en aan het bestaan van het ministerie een eind bragt.

Dit heeft de *Tories* niet verhinderd, toen zij behoefte aan eenige vertooning hadden, om het stuk der *Whigs* onder eenige andere kleuren op te voeren. Zij hadden het fanatismus van het volk bij den aanvang van het spel der *Whigs* gezien; zij hoopten ongetwijfeld daarvan eene betere ontknooping te zullen verkrijgen. Hunne berekening op het fanatismus faalde niet. Naauwelijks hadden zij de lont aan de mijn gelegd, of zij barstte op eene schrikkelijke wijs. Moord en plundering veranderden het tooneel in een afgrijsselijk treurspel, dat den *Tories* zwaar op het geweten zal drukken. Daardoor reeds hebben zij zich deerlijk gewond. Al is het dat de verdere loop van het fanatismus eenige nieuwelingen onder de troep der *Tories* heeft gebragt; nu de verkiezingen zijn afgeloopen, bevinden zich de *Tories* tegenover hunne tegenpartij in dezelfde zwakke verhouding, waarin de *Whigs* gedurende twee jaren ten speelbal hunner bestrijders hebben gestaan. Alzoo na de tragedie, die de Katholijken ondergingen, begint de komedie waarin de *Tories* zich zullen bewegen, ten genoege der toeschouwende Katholijken. Welke de ontknooping zal zijn, kan alleen de toekomst leeren. Maar zeker zal geene ontknooping den *Tories* ten deel vallen, die hun gewenscht kan zijn. Die schande zaait, kan slechts schande maaijen.

Om te eindigen — welk eene moraliteit heerscht er toch onder de Engelsche staatslieden, als zij met de gevaarlijkste hartstogten van de volksmenigte spelen, niet uit gewetenspligt of uit overtuiging, maar slechts om een nevendoel, hunne eigene verheffing en grootheid? Men klaagt in Engeland over de verbrokkeling der partijen, over de toenemende kracht der demokratie; is dat te verwonderen? Als de aristokratie zich niet achtbaar weet te houden, maar afdaalt tot de rol van politieke gewetenlooze komedianten, dan verlaagt zij haar zelve, en baant zij den weg tot de haar verdringende burgerklassen, waarboven zij zich niet meer door deugd en eer verheft.

Betreffende het ontwerp op het burgerlijk huwelijk, hetwelk weldra door den Sardinischen Senaat zal behandeld worden, lazen wij dezer dagen het volgend opmerkenswaardig artikel in het Parijzer blad *l'Union*:

»De Bisschoppen der kerkelijke provincie Chambery hebben in de Fransche taal hunne gevoelens geopenbaard tegen de in Sardinië voorgedragen wet op het huwelijk, en zij bedreigen met den kerkelijken ban elk Katholijk, die het huwelijk zal sluiten in een anderen *kanonieken* vorm, dan die door de Kerk is voorgeschreven.

»Het komt ons natuurlijk niet toe, in een onderzoek te treden van de redenen van regt en geweten, die den tegenstand der Bisschoppen in geheel het rijk doen ontstaan; het is ons voldoende de hevige scheuring aan te toonen, die door den revolutionnairen geest tusschen de Kerk en den Staat veroorzaakt wordt. Piëmont zal dus hoe langer zoo meer leeren, welke heillooze gevolgen voor de volkeren uit zulk eene scheuring voortspruiten.

»Wat wij óók mogen zeggen, is, dat de Bisschoppen, zoo zij de onschendbaarheid der kanons verdedigen, zij dan de huisselijke godsvrucht verdedigen, die de kern is der staatkundige maatschappij.

»Het huisgezin bestaat in alle geval niet krachtens wetten door eens menschen hand gemaakt; indien 't huisgezin niets meer ware dan een kontrakt, dan zou het geene de minste werkelijkheid hebben.

»Het huisgezin heeft eene hoogere bekrachtiging noodig, dan die der menschelijke magt, en de Kerk toont zich in haren tegenstand aan de nieuwigheden der materialistische bewindslieden van Sardinië, de beste bewaarster van de trouw der echtgenooten en van de waardigheid der kinderen.

»Immers wat gebeurt er door die zoogenaamde burgerlijke vrijmaking van het huisgezin? De band des gewetens, die de ware band is, wordt slapper in de gedachten der echtelingen, en gevolgelijk verslapt ook het gevoel der wederzijdsche pligten; het huisgezin is dan niets meer dan eene overeenkomst; maar de deugden verdwijnen even zoo goed als de genegenheid; van dáár twist, scheiding en schandalen, die eerst de familien in rouw dompelen en vervolgens den Staat.

»De Bisschoppen van Savoye leveren een treurig maar onomstootelijk bewijs van de onzedelijkheid, die het gevolg is van de hedendaagsche wetgeving op het huwelijk. Het luidt aldus:

»Met welk doel wil men bij ons invoeren, wat Fransche sophisten in 1791 instelden, toen zij de kerken omverwierpen, de eeredienst van de Godin der Rede invoerden, en den koningsmoord voorbereidden?

»Wie ziet niet in, dat er, met aan het huwelijk alle godsdienstig karakter te ontnemen, niets overblijft dan een schandelijk bijeenwonen en eene misdadige vereeniging — des te meer te laken, omdat men, met verachting van alle zedeleer en van alle godsdienstig gevoel, haar zoekt te bedekken met den sluijer der wettige vormen en haar te bekrachtigen uit naam der wet? Ieder weet welk een schrikkelijk zedebederf er in Frankrijk is ontstaan door huwelijken van elke godienstige inzegening ontbloot. In dat land, en vooral in de departementen waar het christelijk geloof het meest verzwakt is, worden die zamenwoningen van man en vrouw dagelijks talrijker, welke geene andere wet hebben dan het persoonlijk goedvinden, en die niet minder de openbare betamelijkheid, dan de heiligheid des huwelijks en de goede zaak beleedigen.

»Velen, het huwelijk geheel van het godsdienstig karakter ontdaan ziende, zijn zoo ver gekomen van het te beschouwen als eene bloot tijdelijke overeenkomst, welker duur alleen afhangt van den grilligen en eigendunkelijken wil van hen die het kontrakt aangaan. Velen opmerkende dat de wet elke tusschenkomst der Kerk overbodig verklaart, zeggen tot zich zelven: Wat hebben wij noodig ons naar het gemeentehuis te begeven om over ons te laten beschikken? Vormen wij zelven eene vereeniging; eene openbare akte is daarvoor niet noodig, en wij zullen die vereeniging verbreken, wanneer het ons lusten zal. En deze theorie is in zulk eene mate in praktijk gebragt, dat in zekere steden het aantal onwettige kinderen of vondelingen het zevende der geboorten bedraagt.

»Het valt gemakkelijk na te gaan wat de maatschappij te wachten heeft van die ongelukkige wezens, welke, uit schandelijke bijeenwoning geboren, tot geene enkele familie behoorende, geen spoor van opvoeding ontvangende, geene de minste liefde bezitten voor den huiselijken omgang, en die altijd gereed zijn om oproer te verwekken en geneigd om misdrijven te plegen, gelijk de statistieken dier naburige natie kunnen getuigen."

»Ziedaar dus wat de hedendaagsche wetten op onmisbare wijze bewerken of wat zij trachten tot stand te brengen. Zij gewennen den man en de vrouw om zich alleen verbonden te achten door hun eigen wil; en daar die wil veranderlijk is, wil dit zeggen dat er voor elken band en voor elke wet niets overblijft dan de dierlijke drift. Hoe zou men zich dan nog over de toenemende verontzedelijking der wereld kunnen verwonderen? Het christelijk huwelijk sluit wel is waar de hartstogt niet uit, maar het strekt aan de drift tot [illegible] het gevoel van trouw en kuischheid, dat het Sakrament in het hart der echtelingen instort. Doch wat zal nu het gevolg zijn, indien de wetten het denkbeeld van wederkeerigen eerbied weg nemen, en zij van het huwelijk niets meer maken dan eene overeenkomst, die door grillige luimen ieder oogenblik kan worden verbroken?

»Men zegt: Het burgerlijk huwelijk bevestigt en bekrachtigt de openbare uitwerking van het eigenlijk gezegd huwelijk. Doch zoo het niets meer deed, dan zouden de Bisschoppen zich niet beklagen, en dit verklaren zij ook. Maar de burgerlijke echt doet zeer duidelijk meer dan dat: hij sluit het huwelijk zelf, of vermeent te sluiten den huwelijks-band, de innige vereeniging van twee verstandige en vrije personen; en hierin gaat de Staat het burgerlijk regt te buiten en schendt het wezen der dingen.

»En wie zegt ons dat de Staat niet werkelijk met zijn wets-ontwerp dien wil gehad heeft?

»Voor eenige jaren had te Parijs een treurig voorval plaats. Er moest een burgerlijk huwelijk gesloten worden. Alles was in de kerk gereed om het bruidspaar te ontvangen en te zegenen. Maar bij het verlaten van het gemeentehuis verklaarde de bruidegom zeer onverwachts, dat het huwelijk in de kerk onnoodig was; op welke woorden de bruid hevig verschrikte, want zij was zeer godsdienstig en vol christelijk geloof. Te vergeefs poogde zij hem, wien de wet tot haren echtgenoot verklaard had, van besluit te doen veranderen; immers hij schond klaarblijkelijk de voorwaarde der overeenkomst, die zij had aangenomen. Noch tranen, noch geweten, noch eergevoel konden echter het hoofd diens filosoofs doen buigen. De ongelukkige bruid rukte zich de kleederen van het lijf en vlugtte, latende de omstaanders in de grootste verbazing achter, en verklarende dat zij liever wilde sterven dan den ontrouwe volgen.

»Wat gebeurde? Het burgerlijk huwelijk heeft zijn effekt niet gemist; de ontvlugte bruid bleef wettig toebehooren aan hem die haar bedrogen had, en wij hebben de regters hooren verklaren, dat indien 't gevraagd werd, zij den sterken arm zouden gelasten, de vrouw met geweld in de magt van haren man terug te brengen; d. i. dat zij openlijk de slavernij zouden bekrachtigen. En welke slavernij? Het heidensche Rome had nooit eene dergelijke.

»Ziedaar het burgerlijk huwelijk! Ziedaar wat het eigenlijk wil en wat het tot stand brengt, voor zooveel het in zijn vermogen is. Doch wij zeggen dat het een gruwel is; een gruwel niet alleen uit het oogpunt der wet, maar ook uit dat der vrijheid.

»Hoe zullen de wettenmakers, wat zij ook doen, dan nog beletten dat de openbare zeden en die van het het huisselijk leven verergeren? Hoe zullen zij het huisgezin redden? Hoe zijne waardigheid en zuiverheid bewaren? Hoe zijne pligten van eerbied en liefde helpen volbrengen?....

»Zien zij dan niet dat, door het huwelijk van zijn christelijk en godsdienstig karakter te ontdoen, men het verandert in een kontrakt van toenadering, waarin onvermijdelijk het geweld de zwakheid overheerscht, en waar de losbandigheid de deugd vervangt?

»Dank hebben alzoo, uit naam der menschenwaarde, de Bisschoppen van het koningrijk Sardinië, die met zooveel moed tegen het materialismus der wetgevers hebben geprotesteerd. Terwijl zij aan hun geweten gehoorzaamden als bewaarders der kanonieke voorschriften, verdedigden zij de vrijheid in wat het verhevenste en heiligste is. Het is niet noodig zoo wij hun eer willen bewijzen; ons te herinneren dat wij katholijk zijn; het is genoeg te bedenken dat wij een huisgezin hebben."

Men schrijft ons uit Roermond dd. 1 Augustus het volgende: »Wij lezen heden in *le Courrier de la Meuse* over onze hervormde gemeente een brief uit Amsterdam, in *de Nederlander* geplaatst en daaruit vertaald, die ons, *n'en déplaise au Courrier*, noch *bevreemd*, noch *verontwaardigd* heeft. Het tegendeel is waar; wij hebben er stof in gevonden tot scherts en vrolijkheid, die weder opgewekt worden bij het herdenken van die aardige volzinnen, zooals wij ze naar de Fransche vertaling meenen te raden, en waarvan noch Bilderdijk, noch Weiland de verantwoordelijkheid op zich nemen.

»Wij kennen onder onze hervormde stadgenooten niemand, dien wij in staat achten om zulk een ding te hebben geschreven.

»De Eerwaarde Predikant weet beter dan wij dat het geheele geschrijf een zamenhang van logen is, — dat de hervormde gemeente alhier, wel verre van *groote bezwaren en belemmeringen* te ontmoeten, zich van lieverlede uitbreidt en, ten minste wat de stoffelijke belangen betreft, groeit en bloeit; beter dan wij zal ZWE. weten of en in hoeverre de bijdragen en ondersteuningen der Amsterdamsche en Haagsche broeders hebben medegewerkt tot dien bloei, waarover de Katholijken zich verheugen. Het is hun geheel onverschillig of het geld, dat daartoe wordt aangevoerd, geëtiketteerd zij: *Unie*, *Hetslotoon*, *[illegible] of Nederland en Oranje* [illegible] te wel onderwezen, om tot zulken vuigen en bespottelijken laster de hand te leenen, en ZWEw. zal het wel beneden zich achten daaraan een »*démenti*" te geven."

»Trouwens, van uit de vensters onzer woning zien wij den Eerw. B. omgeven door zijne kinderen en behuwdkinderen, menigmaal trekken naar Frans Tier, over de Maas. Daar zien wij hem, met het genoegen op het gelaat, familiaar keuvelen met een zijner *katholijke* vrienden, ten aanhoore van de rondom gezetene bewoners der stad, waaronder vele hervormden, aan afzonderlijke tafeltjes geplaatst, en wij bekennen gulhartig dat wij op het aanschijn der laatsten nooit de merkteekenen hebben kunnen ontdekken van het lijden om 's Heeren wil verduurd, en van de smarten hun aangedaan door de Katholijken die hen omringen. — Het is ons veeleer steeds voorgekomen dat onze Hervormde broeders zeer gaarne in ons midden vertoeven."

Men schrijft ons uit Breda het volgende:

»Ik kan u verzekeren — en ik heb dat sinds eenige dagen in onderscheidene kringen en verschillende standen met opzet nagegaan — dat men zich hier verheugt eenen Burgemeester te hebben, die tevens lid is van eene der Kamers. Men beschouwt dat, tot zelfs in de mindere volksklasse, als een voorregt, omdat een welwillend Burgemeester als de onze, wanneer iets, en wat ook, in de Kamer mogt voorkomen, altijd de belangen der stad zal voorstaan, waartoe hij als lid der Kamer steeds meer op de hoogte, meer voornitziende is.

»Deze bedenkingen hebben hier veel meer kracht gekregen sedert het onlangs voorgevallene in onzen stedelijken raad, toen namelijk een der leden den Burgemeester in den vorm eener interpellatie wilde beduiden dat een lid der 2e Kamer, tevens Burgemeester zijnde, de belangen van de stad zijner inwoning niet naar behooren kon waarnemen. Op verzoek van den Burgemeester werd bij wijze van stemming rondgevraagd of de geheele raad de gevoelens van het bedoelde lid deelde. Doch ziet, alle leden (3 wen chten buiten stemming te blijven) verklaarden eenparig en uitdrukkelijk dat zij juist het tegenovergesteld gevoelen waren toegedaan. Zelfs wilden sommige hunner dat in de notulen aanteekening van hunne afkeuring en van den grond waarom, zou gehouden worden.

»De leden van den raad hebben zich wegens hunne verstandige en ferme houding bij die gelegenheid de algemeene achting hunner stadgenooten zeer waardig getoond."

Maandag morgen heeft de arrondissements-regtbank alhier uitspraak gedaan in de *exceptie van non qualificatie*, welke namens den Gedaagde, G. Bosman, in de belangrijke molenaars-kwestie was opgeworpen. De regtbank, zich niet met de stellingen van den advokaat Faber vereenigende, heeft verklaard, dat de eischers, voor wie de advokaat de Markas gepleit had, wel en teregt de kwaliteit bezaten, in dewelke zij ageerden, en den gedaagde gelast ten principale te antwoorden, met veroordeeling in de gevallene kosten. Naar wij vernemen, acht de gedaagde door die uitspraak zich ten hoogste bezwaard en zal zich in appèl voorzien.

Wegens een ingeslopen fout in ons vorig berigt wordt dit nog eens kort herhaald.

Omtrent het leggen van den onderzeeschen telegraaf van Scheveningen naar Harwich, dat in de volgende maand zal plaats hebben, kunnen wij mededeelen, dat tot bijwoning daarvan onderscheidene personen door den koncessionaris, den heer A. Ruijssenaers, zijn uitgenoodigd, waaronder de ministers van binnenl. zaken en financien, de heeren van Rijckevorsel en van Dam van Isselt, respectievelijk leden van de eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, de heeren burgemeesters van de hoofdstad en de residentie, de presidenten van de Handelmaatschappij en van de Nederlandsche Bank en eenige bijzondere personen. (*H.*)

Dingsdag ll., des namiddags omstreeks 1 ure, is de electrieke telegraaf bij Schiedam door het onweder getroffen geworden, ten gevolge waarvan 3 of 4 palen zijn omgeworpen. De dienst is eenigen tijd gestaakt geweest, doch des avonds hervat.

Z. M. heeft den heer Kaiser, graveur alhier, de groote gouden medaille voor verdienste geschonken.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 30 Julij 1852, n°. 19, is de heer João Carneiro do Amaral erkend als konsul-generaal van Brazilie in de Nederlanden.

Krachtens een besluit van den minister van financiën, zal de overschrijving der oude 5 pCts. op het 4½ pCts. grootboek, als zijnde een uitvloeisel van de jongste conversie, niet langer kunnen plaats hebben, dan tot en met den 6 September aanstaande. Van af den 7 September zullen de houders van oude 5 pCt. wel inschrijvingen op het 4½ pCt grootboek kunnen bekomen, maar zij zullen dan aan de gewone formaliteiten [illegible] 4½ pCts. Certificaten zelven in ontvangst nemen.

GRONINGEN, 2 Aug. De inoogsting van koolzaad, rogge en gerst wordt in deze provincie bij voortduring door de schoonste weersgesteldheid begunstigd; daardoor was de kwaliteit van het koolzaad; dat Vrijdag aan de markt was, over het geheel wel zoo deugdzaam, als dat van den vorigen marktdag, schoon er door de algemeene drukte bij den landbouw Vrijdag niet zoo veel ter veil was als men zich had voorgesteld; zoo was er o. a. bijzonder weinig uit Oldambt. De aanvoer zal in het geheel hebben bedragen nagenoeg 700 last, hetgeen weder nagenoeg alles is opgeruimd, tot de eenigzins verlaagde prijzen van *f* 9 a *f* 9.80, en enkele partijen iets hooger. Den vorigen marktdag was er ongeveer 500 last aangevoerd.

De rogge-oogst is in het zuiden dezer provincie zoo goed, als algeloopen. Ware de kwantiteit zoo goed als de kwaliteit, men zoude zich met regt kunnen verblijden over eenen gezegenden oogst.

Het laatste hooi is te huis gebragt. Alles is zeer goed gewonnen en de hoeveelheid, die wel een derde meer bedraagt dan in het vorige jaar, doet den landman met gerustheid den winter afwachten.

De weidelanden zijn thans bijna verdroogd en verdord, en leveren weinig voedsel meer op voor het grazende vee. Men verlangt hier zeer naar regen.

Ofschoon de late boekweit door de aanhoudende droogte een schraal gewas zal opleveren, staat echter die, welke het gerst is uitgezaaid, er overheerlijk door. Het geheele veld is als met een wit kleed bedekt.

De bij vindt in ruime mate voedsel, en de bijenfokkers zullen zeker daarvan dit jaar niet weinig voordeel trekken.

De aardappelen lijden door de sterke droogte. Hier en daar vertoont zich ook de ziekte aan het loof, doch zij laat den knol tot heden nog onbeschadigd.

De boonen mag men onder de middelmatige gewassen rekenen; zoo ook de tuin- en peulvruchten. (*Pr. Gr. C.*)

'S HERTOGENBOSCH, 4 Aug. Gisteren middag omstreeks 2 ure sloeg de bliksem in het huis van Franciscus Hurkmans, koopman in manufakturen te Someren, welk huis oogenblikkelijk in lichte laaije vlam stond. In een oogenblik was de geheele inboedel, eene menigte manufakturen, een varken, twee geiten, in een woord alles, verbrand. Door de algemeene hulp der ingezetenen en de buitengewone orde, welke er heerschte, is men er in geslaagd de belendende gebouwen voor den

brand te beveiligen. Het huis was tegen brandschade verzekerd. (*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Aug. De *Moniteur* bevat heden een dekreet waarbij bepaald wordt, dat de arrondissementsraden zich tegen 12 dezer, voor het eerste gedeelte hunner zittingen, zullen moeten vereenigen, welke zittingen in dat geval niet langer dan vijf dagen zullen mogen duren.

— De *Moniteur* zegt betreffende den uitslag der verkiezingen dat deze eene volkomene instemming met de staatkunde des bewinds hebben te kennen gegeven, en dat de kandidaten, die het meest bekend waren om hunne gehechtheid aan den President, gekozen zijn. De regering, zal de krachten, die zij uit dezen nieuwen bijval put, gebruiken tot ontwikkeling van de groote haar toevertrouwde belangen. De hartstogten tot bedaren te brengen, de partijen te betoomen, de zucht van Frankrijk voor orde en vooruitgang te ondersteunen, zoodanig is de taak waartoe zij verpligt is en welke zij, onder den bijval der bevolking, zal weten te volbrengen.

— Tot het departement van den minister van openbare werken zullen voortaan de nationale paleizen niet meer behooren, maar deze zullen onder toezigt van het staatsministerie staan.

— De *Moniteur* berigt dat het museum van Parijs, reeds in het bezit zijnde van eene schoone verzameling van Egyptische oudheden, daarin nog boven alle andere musea van Europa verrijkt zal worden ten gevolge der ontdekkingen, welke een Fransch geleerde die van regeringswege naar Egypte gezonden is, de heer Mariette, in de bouwvallen der alonde stad Memphis heeft gedaan, alsmede ten gevolge van den aankoop der verzameling van Clot-Bey, een Fransch geneesheer, die lang in dienst van den Onderkoning van Egypte is geweest, en nu al hetgeen hij gedurende zijn verblijf aldaar aan oudheden en Egyptische merkwaardigheden heeft verzameld, aan den Staat op voor dezen voordeelige voorwaarden heeft afgestaan. De verzameling van Clot-Bey is reeds op het paleis van het Louvre geplaatst; zij bevat ook eenige overblijfselen uit den tijd der oudste Egyptische vorstengeslachten.

— De *Patrie* wil weten, dat op 15 dezer geene revue zal gehouden worden.

— Het werk van Proudhon *la Revolution sociale demontrée par le coup d'état du 2 Decembre* zal eindelijk het licht zien. De heer Proudhon beweert daarin dat de 2 December de eeuw der sociale revolutie heeft geopend en de anarchie heeft voorbereid. Hij geeft den president slechts een enkelen raad, namelijk: wees revolutionnair.

MADRID, 30 Julij. In de *Gaceta* leest men heden een vergelijkenden staat der rijksinkomsten gedurende de eerste zes maanden van dit jaar, tegen gelijk tijdsverloop in 1851. De ontvangsten, die voor de eerste zes maanden van 1852 op ongeveer 585½ millioen realen geraamd worden, hebben ca. 595½ millioen opgeleverd, en wel niettegenstaande de in- en uitgaande regten in de maand Junij 6 millioen minder dan de raming opbragten.

De *Constitucional* wederspreekt het berigt, dat verscheidene personen met de waardigheid van *grande* van Spanje zouden bekleed worden.

— Het ministerieele blad *El Orden* zal ophouden te bestaan; de oorzaak is onbekend.

— Is Spanje het land van de ridderlijkheid, het is ook tevens het land der misdrijven, welke sedert eenigen tijd zoo talrijk zijn geworden, dat de berigten daaromtrent de haren te berge doen rijzen. Slechts daar waar tijdelijk de missien worden gehouden, als in Estramadura, Leon, Grenada en Sevilla schijnen de lieden tot inkeer te komen; de berigten uit die streken zijn zeer bevredigend. De regering heeft het plan om al de Jezuiten, die van Spaansche afkomst zijn en zich thans in Belgie of in Italie ophouden, herwaarts te roepen om overal missien te houden. Aan onzen gezant te Rome zijn reeds bevelen gezonden om zich daaromtrent met den Generaal der Orde te verstaan. Het schijnt echter dat zekere partij vreest, dat men aan die heeren de in vele steden bestaande voormalige kloosters zou willen inruimen. Om dit nu zoo veel mogelijk te verhinderen, zijn bijna gelijktijdig te Valladolid, Huesca, Barbastro, Zaragoza en Valencia, voormalige kloosters een prooi der vlammen geworden; te Valladolid brandden op één dag niet minder dan drie kloosters af, en daaronder het prachtige klooster der Trinitariërs. Dat zij uit boosaardigheid in brand gestoken zijn, valt naauwelijks te betwijfelen.

ENGELAND.

LONDEN, 4 Augustus. De *Times* en andere dagbladen zoowel van de liberale als van de tory-partij, bevatten thans weder hevige artikelen tegen de Katholijken, wegens hun ijver aan den dag gelegd bij de verkiezingen in Ierland. De oppositie tegen het ministerie zegt een Protestantsch liberaal blad rekent in het nieuwe parlement op eene meerderheid van een en veertig stemmen, en er zijn juist ook een en veertig Katholijken onder de leden van het nieuwe parlement, zoodat de Katholijken vermoedelijk niet zelden de balans naar de eene of andere zijde zullen kunnen doen overslaan.

— Algemeen verwacht men dat het nieuwe Parlement, tenzij er buitengewone omstandigheden opkomen, niet voor het laatst der aanstaande maand October zal zamenkomen.

— In onze haven heerscht thans eene buitengewone drukte. Op één dag in het begin der vorige week liepen niet minder dan 124 schepen, waarvan eenige uit Noord- en Zuid-Amerika, Oost-Indië, enz., enz. onze haven binnen; doch de meeste vaartuigen kwamen uit havens van Europa met allerlei soort van Europeesche produkten. Het aantal schepen, dat de drie volgende dagen uit het buitenland aankwam, beliep 167, zijnde dus een aantal van ongeveer 300 in vier dagen.

— In de St. Martins-parochie alhier is door de in het armenwerkhuis verpleegd wordende behoeftigen een verzoek gedaan dat hun de geldmiddelen tot verhuizing naar Australie uit de armenkas mogten worden verstrekt, als zijnde het kerspel dan voor altijd van hun onderhoud ontheven door de betaling in eens van hetgeen tot eenjarig onderhoud zoude vereischt worden. De belastingpligtigen van het kerspel, die door hunnen aanslag in de armentax de armenkas moeten voorzien, zijn hierop zamengeroepen en hebben, na eene langdurige en levendige beraadslaging, den 31 Julij jl., met groote meerderheid van stemmen besloten aan het verzoek te voldoen.

Uit de noodlijdende Schotsche Hooglanden, die door misgewas en aardappelziekte schier aan hongersnood ten prooi vielen, zijn, sedert den 25 Junij jl. reeds 950 landverhuizers naar Australië ingescheept. Eene daartoe opgerigte liefdadige maatschappij voorziet in den vrachtprijs, en de kosten van uitrusting worden voor een derde gedragen door den grondeigenaar, die zijne goederen gaarne van berooide opgezetenen ontslaat, terwijl voor de overige twee derden de liefdadigheid van het Engelsche publiek niet vruchteloos wordt ingeroepen.

Uit Jamaica vertrekken, uithoofde van den algemeenen achteruitgang van Britsch West-Indië, vele jongelieden en beschaafde personen naar Australië. Er was groote aanvraag om schepen.

De berigten van de gestadig toenemende opbrengst der Australische goudmijnen hebben te New-York de gemoederen in groote beweging gebragt. Verscheidene schepen zijn reeds uit die haven derwaarts gestevend, andere worden met dezelfde bestemming uitgerust.

— De *Daily News* bevat een brief van den thesaurier van Kossuth, waarin hij verklaart, dat de ex-diktator geene schulden hoegenaamd in Amerika heeft achtergelaten.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 5 Aug. Men verneemt dat de Duitsche Bondsvergadering in hare zitting van den 29 Junij jl. de door Oostenrijk en Pruissen gedane voorstellen betrekkelijk de bevrediging van Holstein heeft goedgekeurd. Daardoor zijn de geschillen tusschen Denemarken en den Bond geheel uit den weg geruimd.

— Men schrijft uit Bern dd. 1 Augustus:

»De groote raad van Neuchatel heeft gisteren het hem voorgelegde wets-ontwerp op de misdaad van hoog verraad met 54 tegen 7 stemmen aangenomen.

Men ziet dat de heeren demokraten zich volstrekt niet ontzien reaktionnaire maatregelen te nemen, zoodra zij maar eerst het heft in handen hebben."

BERLIJN, 5 Aug. De ministers van Eeredienst en Binnenlandsche Zaken hebben dezer dagen verboden dat studenten in de theologie zonder uitdrukkelijk verlof hunne studien aan het *collegium germanicum* te Rome mogen voortzetten. Zoo zij zich aan dit verbod niet storen, zullen zij als Pruissische onderdanen opgeeischt en volgens de wet gestraft worden. Buitenlandsche Jezuiten of de zoodanigen, die op instellingen der Jezuiten gestudeerd hebben, zullen zich in Pruissen niet mogen vestigen. De groote Frits dacht oneindig gunstiger over de Jezuiten.

— De tot de Duitsche vloot behoorende vaartuigen worden tot de volgende prijzen te koop aangeboden, als: de stoomfregatten: *Hansa* voor 300,000 th., *Aartshertog Johan* 190,000 th., *Ernst August* 150,000 th., *Groothertog v. Oldenburg* 110,000 th., *Frankfort* 110,000 th., *Bremen* 80,000 th., *Hamburg* 75,000 th., *Lubeck* 70,000 th.; het fregat *Duitschland* 20,000 th., en 27 kanonneerbooten, elk tot 4000 th., bedragende te zamen de som van 1,213,000 th.

Men verneemt, dat door de Pruissische regering reeds een bod is gedaan op de stoomfregatten *Aartshertog Johan* en *Ernst August*.

— De Fransche gezant alhier heeft eene klagt ingediend tegen de *N. Pr. Ztg.*, die de ontvangst des Presidents op Duitschen bodem gehekeld had. Het aanzoek is echter van de hand gewezen met verwijzing naar de drukperswet.

— De hertog van Koburg-Gotha heeft eene memorie doen overhandigen aan de Duitsche regeringen, waarin hij als hoofd van het Ernestinische huis, de aanspraak van dat huis op het hertogdom Lauenburg betoogt, en tegen de vereeniging van dit hertogdom met de Deensche monarchie protesteert.

— Men leest in de *Preussische Zeitung*, dat de onderhandelingen tusschen Pruissen en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika wegens eene post-konventie, tot een bevredigend resultaat hebben geleid. Ten gevolge daarvan zal het port voor een enkelen brief van alle punten der Vereenigde Staten naar alle punten van de Duitsch-Oostenrijksche postvereeniging voortaan slechts 30 cents (*f* 0.75 Nederl.) bedragen.

WEENEN, 3 Aug. De direktie der bank heeft het krediet der bankiershuizen alhier in het algemeen tot op 1/3 beperkt. Men wil hierin den eersten stap zien tot eene hervorming der bank.

— De verhandelingen tusschen Rusland en Oostenrijk wegens eene aansluiting der telegrafische liniën, hebben het gewenschte gevolg gehad, doch met de beperking, dat, met uitzondering der beurs-noteringen, geene private depêches naar Rusland mogen getelegrafeerd worden.

— De Keizer heeft heeft op zijne reis van Fünfkirchen naar Raab de zuurwaterbronnen te Füred bezocht. den 12 Aug. zal hij de vesting Leopoldstadt bezoeken.

— Brieven uit Athene melden, dat de Koningin zich aan het hoofd van het regentschap heeft geplaatst. De minister van binnenl. zaken heeft zijne demissie ontvangen en zal door den heer Palamedes vervangen worden. Het ontwerp van wet betreffende de organisatie der bisschoppen in Griekenland, is door de volksvertegenwoordiging goedgekeurd. De gendarmerie zal voortaan onder bevel van het ministerie van binnenl. zaken staan.

BELGIE.

BRUSSEL, 5 Aug. Het dagblad *la Nation* maakt melding van een aanslag op het leven van Lodewijk Napoleon door een gendarme gepleegd, zonder hem te treffen, hij werd op staanden voet gefusilleerd.

Het berigt wordt echter in twijfel getrokken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 6 Augustus.

ONDERTROUWD (5 Aug.): H. F. Bovenkerk met A. Jansz. - J. P. Velthuysen met A. J. Moerkerk.

GETROUWD (5 Aug.): Dirk Besêm met H. de Vries. - C. E. C. Wakker Cz. met M. C. v. d. Kus. - Dr. A. G. van der Hout met J. D. Vorst. - J. G. P. Drayer met M. J. Jansen. - B. J. Nachenius met J. A. Guepin.

BEVALLEN (4 Aug.): C. W. Warnaars, geb. Caldemeijer, Z.

OVERLEDEN (1 Aug.): C. M. C. Sanderson. — (2 Aug.): J. W. Velthorst, 63 j. — (3 Aug.): E. P. Jagerman, geb. Castelijns, 45 j.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 6 Aug. Tarwe tot iets hoogere prijzen met veel handel ter verzending en aan cons., verkocht in Entrep: 128 ℔ Wismar *f* 254; 128 ℔ witte Pools. *f* 282; in cons: 129, 130 ℔ b. Pools. *f* 283, 290; 127, 128 ℔ dito *f* 280, 283; 125 ℔ Wismar *f* 252; 121 ℔ Vriess. *f* 198; 128 ℔ b. Pools. *f* 280.

Rogge tot vorige prijzen mede met veel handel ter binnenl. konsumtie verkocht: 122, 123, 125, 126 ℔ Pruissische *f* 178, 180, 184, 186; 122 ℔ j. Petersburger *f* 172; 115 ℔ o. dito *f* 155.

Garst in een doen: 106 ℔ j. Vriessche Winter *f* 138.

Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd: 120 ℔ p. Vriess. *f* 185.

Koolzaad. Noord-Hollandsch 51 £. Op 9 vaten Olie in Oct. ek. 54½; Nov 55 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 31¾; Vliegend *f* 39¾; 1°. Sept. ek. *f* 30¼; Oct. *f* 31, ⅛, ¼; Nov. *f* 31¾; Dec. *f* 32¼. Mei *f* 33⅜. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31¼; Vliegend *f* 30¼. *Hennepolie* op 6/w *f* 39. *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 28, 62. *Lijnkoeken* per 104 st. *f* 8¼, 10½.

ROTTERDAM, 5 Aug. Rogge. 146½ ℔ Pommer *f* 176.

SCHIEDAM, 5 Aug. Moutwijn *f* 13,25; Jenever *f* 16,75; Amst. Proef *f* 18,00, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

DELFT, 5 Aug. Boter *f* 30 a 36.

ANTWERPEN, 5 Aug. *Koffij.* Er zijn gerealiseerd 300 b. Brazil en 300 b. St. Domingo.

Granen. Onveranderd.

Honig. Voor uitvoer zijn gedaan 5000 k. Havana.

Geraffineerde Suiker. 60,000 k. brooden in papier C C zijn herkocht.

Tabak. Er zijn gedaan 72 v. Kentucky.

LONDEN, 4 Aug. *Ruwe Suiker. Vreemde.* Geen veiling en uit de hand is weinig gedaan, doch de houders willen niet lager afgeven. *Geraffineerd.* Meer vraag voor konsumptie, doch Lompen zijn te koop tot 45 a 47 sh. Van Gestampte, zijn verkoopen tot vorige prijzen.

Koffij. De houders hebben vertrouwen; er is niets in veiling; Plantage Ceylan en Costa Rica gevraagd. Native gezocht en goed ord. is niet onder 45 s. te koop.

Granen iets fermer op de verschillende oogstberigten, welke ongunstiger luiden.

LIVERPOOL, 3 Aug. *Katoen.* Er zijn verkocht 4 a 5000 b. voor konsumptie. De markt sloot ferm.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	5 AUG. 4½ u.	gebl.	6 AUG.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	64½	63 11/16	64 1/16	63 11/16
Dito Dito	3	76⅜	76⅛	76¼	76⅛
Dito Dito	4	96⅝	96½	96⅝	96½
Dito Obligatien O. I.	4	96¼	95⅞	96	
Amortis. Syndic.	3½	95⅜			
Handel-Maatschappij	4½	125½	125		
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½	52 11/16			
Dito bij Rotsch. en Volksv.		52 11/16			
FRANKRIJK, Obligatien	3	71⅛	70⅝	71	70⅝
SPANJE bij *Ardoin* 1833	5				
Dito Nieuwe	1				
Dito 2/m. Beurveil.		22 7/16	22 3/16	22⅛	22 3/16
Dito	3	49½			
Dito Binnenl. 2400 P.		45 5/16	44¾	45	44¾
Coup. Bewijzen		2⅛	2 1/16		
Passive					
Fransche Uitgest.					
PORTUGAL te Londen	5	40⅝	40¾		
Dito Dito	4	37 7/16	37⅛	37½	37 7/16
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108¼	108⅛		
Dito Dito 1828 en 1829		106⅞	106¼		
Cert. bij d°. 1831 en 1833		97¼			
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	92½			
Dito bij *Stieglitz en C°.*		92⅛	92⅛		
Dito bij id. 5de Serie	4	91¼			
Cert. te Hamburg	5	103			
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito		73¼			
POLEN, Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4 7/16			
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50 f					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	78¼	77 15/16	78⅛	
Dito 1847	2½	41 3/16	40 11/16	40⅞	
Dito 1851	2½	40⅝	40⅜		
Dito Nieuwe	5	90 15/16	90½	90 13/16	90½
Weens. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4	69			
Letter B	5	90⅞	90½	90 13/16	90½
[illegible] met Loting fl. 500					
[illegible]					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
BRASILIE te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	5				
MEXICO Nieuwe		27	26⅞	27⅛	26⅞
VENEZUELA à £ 100	3½				
GRENADA à £ 100	2	21¾			
ECUADOR à £ 100					

Polen, Cert. 4 pCt. 85¾, 86; Louisiana 5 pCt. 101¾.

Onze Binnenl. fondsen waren heden wederom door verkooporder zeer gedrukt. In Buitenl. fondsen was mede de stemming zeer flaauw, en Waren in alle soorten veele verkooporders voornamelijk in 3 pCt. Fransche Spaansche.

Koers van het Geld: Beleening 2¼ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f	56⅛	Livorno	2/m.	f	38⅞
,,	zigt	,,	56 13/16	Napels	,,	,,	81⅛
Bordeaux	2/m.	,,	56	Petersburg	,,	,,	1,85
,,	½/m.	,,	56¼	Weenen	6/w.	,,	29¾
Madrid	3/m.	,,	246	Augsburg	,,	,,	35⅜
Cadix	,,	,,	246	Frankfort	,,	,,	98¾
Seville	,,	,,	242	Hamburg	2/m.	,,	35 5/16
Bilbao	,,	,,	243	,,	zigt	,,	35 9/16
Lissabon	,,	,,	42	Londen	2/m	,,	11,90
Porto	,,	,,	42	,,	zigt	,,	11,93
Genua	2/m.	,,	46⅝	Rotterdam		,,	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 5 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 53⅞; 1 t 10, 5 pc. 101; 1848, 100⅞; 1852, 101; Spanje Ard. 1 pc. 22⅛; Binnenl. 3 pc. 45 7/16; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 4 Aug. Fransche 3 pc. 76,15; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 105,40; Schatk. —,—; Bank-Actien 2885,—; Belg. 1840, 5 pc. 102; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 48½; Binnenl. 3 pc. 4[illegible]⅛; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 [illegible]; 1849, —,—; 1851, —,—; Haïti —,—. Rom. Leening 1850, 96.

MADRID, 30 Julij. Spanje 3 pc. 45⅛; Ardoins 1 pc. 22¼; Uitg. Schuld 5 9/16; Coupons 1¾.

LONDEN, 4 Aug. Cons. kont. 99⅞ a 100; op tijd 99⅞ a 100; Braz, 102 a 102½; 1829/39 100½ a 101; Den. 3 pc. 82 a 83; 5 pc. 107 a 108; Ecuad. 4⅝ a 4⅞; Gren. 21½ a 22½; Uitgest. 9¼ a 9½; Mexiko 32¼ a 32⅜, Peru 4½ pc. 102 a 103; Uitgest. 61 a 62; Rusl. 1822 5 pc. 120 a 121; (N.) 4½ pc. 104½ a 105; Portugal 5 pc. 100 a 101; 4 pc. 3 a 37; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22 a 22⅛; 3 pc. 49 a 49½; Coup. cert. 2⅞ a 3; Passive 6 a 6⅛; Holl. 2½ pc. 64¼ a 64¾; id. 4 pc. 98 a 98½; Venez. 41 a 42; Uitgest. 15½ a 16½.

WEENEN, 3 Aug. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 97½; Bank-Actien 1372.

BERLIJN, 4 Aug. Schuldbr. 3½ pc. 94½; Loten 124½; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97¼; Pools. 4 pc. 91½; Loten fl. 200 21¾; id. fl. 300 153½; id. fl. 500 91⅛; Amsterdam zigt 142⅞g; id. 2/m. 142¼g.

HAMBURG, 4 Aug. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91½; Spanje, Ard. 5 pc. 21½; Binnenl. 3 pc. 42½.

FRANKFORT, 4 Aug. Met. 5 pc. 82½; 4 pc. 65⅝; 2½ pc. 41½; Bank-Actien 1382; Darmst. Loten fl. 50 91⅜; id. fl. 25 31½; Badensche Loten fl. 50, 66½; id fl. 35, 38¾; Nassausche 28⅜; Holl. 2½ pc. 64; Werk. Sch. 4 pc. 96½; Sijndic. 3½ pc. 95¼.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	f 25,05	a —	Pruissische	f 34⅝	a —
Napelsche	- 25,30	,, —	Spaansche	- 2,45	,, —
Div. in £St.	- 11,90	,, —	Hamb. Russ.	- 36¼	,, —
Eng. Russen	- —,—	,, —	Russ. in Z. R.	- 37⅛	,, —
Fransche	- 56¼	,, —	[illegible] Pap.	- 40⅝	,, —
Belgische	- 56¼	,, —	Pools. in Fl.	- 27¼	,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,85	a 9,95
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,95	» 12,05
» Pistolen	» 9,70	» 9,80
Stukken van 20 Francs	» 9,55	» 9,65

Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11¾ à 12¼ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,34	» 2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	f —,—	à —,—
» 900 » 700	» 104,50	» 105,—

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1852.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	51,370	f 48,086,40	f 9,159,02	f 57,245,42
Februarij	55,765	» 51,854,60	» 9,434,94	» 61,289,54
Maart	63,836	» 60,510,75	» 11,922,21½	» 72,432,96½
April	73,453	» 70,222,05	» 12,247,22½	» 82,469,27½
Mei	96,370	» 88,845,50	» 13,901,20	» 102,746,70
Junij	94,690	» 89,393,05	» 13,696,12	» 103,089,17
Julij	108,079	» 101,672,30	» 13,430,51	» 115,102,81
Totaal	542,563	f 510,584,65	f 83,791,23	f 594,375,88

NEDERL. RIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1852.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	21,932	f 28,743,30	f 9,603,97	f 38,347,27
Februarij	23,192	» 29,445,50	» 8,672,91	» 38,118,41
Maart	25,152	» 31,938,90	» 10,529,36	» 42,468,26
April	30,631	» 39,573,22½	» 10,317,41½	» 49,890,64
Mei	39,858	» 49,701,72½	» 11,414,05	» 61,115,77½
Junij	40,488	» 55,520,75	» 10,494,44½	» 66,015,19½
Julij	58,993	» 82,052,62	» 12,414,02	» 94,466,64½
Totaal	240,246	f 316,976,02½	f 73,446,17	f 390,422,19½

NEDERLANDSCHE BANK. — Opgave naar aanleiding van het koninklijk besluit van den 9 Junij 1852 (*Staatsblad* n°. 124.)

1852.	Omloopende Bankbiletten.	Saldo's van Rekeningen-Courant.	Munt en Muntmateriaal.
30 Junij	f 68,590,205.—	f 27,815,819.03½	f 98,343,403.22½
31 Julij	» 76,852,480.—	» 15,802,653 20	» 95,834,853.39

BADENSCHE AANDEELEN à Fl. 50. — GELDLEENING 1840. — Tweede Uitloting van Seriën over 1852, welke heeft plaats gehad te Carlsruhe, den 2 Augustus 1852. als:

Serie 222 389 432 612 702 765 898

De trekking der prijzen, gaande over de nummers, begrepen in bovenstaande seriën, alsmede over die, begrepen in de seriën, welke zijn getrokken op 2 Februarij ll., zal den eersten September aanstaande plaats hebben.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 5 Aug. H. Brugts, Broederschap, Genua en Nizza. - P. F. de Luanco, Santo Antonio, Gijon.

HELVOET, 5 Aug. E. J. Heborg, Hedwig, Malaga. - W. Decent, Heber, id. — Gisteren nog: Bordeaux, (s.) Bordeaux.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 13 Julij op 41° 30' N. Br. 12° 56' W. L. Nova Zembla, kapt. Jansen, van Rotterdam n. Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Hong-Kong, van der Putten 23 k. Thee, B. van der Zwaan, 474 b. Rijst, 102 Huiden, 18/1 legge. Arak 36 b. Peper, 417 kann. Suiker, 100 pic. Sapanhout, James Barge, te Amsterdam; 819 b. Tabak Order buiten de stad.

AKIJAB, Lourens Koster, Kleve 7,526 b. Rijst, Mees en Moens.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 6 Aug. in lading naar:

Keulen W. J. F Wilson, Achilles.
,, H. J. Wilson, Colln N°. 10.
Dusseldorp & Neus A. Muske, Geertruida.
Frankf. & Coblenz J. Kievitz, Frankfort N°. 17.
Duisburg J. L. Arera, Ondine.
Manheim J Kroll, Stoltsenfelts.
[illegible]nz B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.
[illegible]wigh. & Heilbr. N. Schueckenberger, Johanna.

AMSTERDAM, 4 Aug. vertrokken:

Keulen F. A. Holst, Colln N°. 15.
Duisburg H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Wesel B. Brinkamp, Twee Gebroeders.
Dusseldorp, Neus en Urdingen W. v. Boven, Niederrein N°. 1.

AANBESTEDINGEN.

Dingsdag, 10 Augustus. In het hotel Oud Keizershof, te 's Bosch, ten 11 ure: Het maken van eenen overlaat in de Cingelkade voor het bastion Deuteren, te 's Bosch, met levering van eenige daartoe noodige bouwstoffen.

— Ten raadhuize te Rotterdam, ten 12 ure. Het verbreeden van de kade de Boompjes; het optrekken van eenen kaaimuur van Bazalt met eene nieuwe paleurij, enz.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 9 Augustus, 's avonds ten vijf ure.

N°. 1. Den Opstal tot Afbraak van drie Stallingen, op het Deilveld, N°. 4057.

2. Een Huis en Erve, Lijnbaansgracht, N°. 3914.

3. Een Pakhuis en Erve, Lijnbaansgracht, N°. 3919.

4. Een dito, als voren, N°. 3916.

Na afzonderlijke veiling der Perceelen N°. 2 à 4, zullen N°. 2 en 3 te zamen en daarna N°. 2, 3 en 4 te zamen in afslag gebragt worden.

5. Een Huis, Pakhuis en Erve, Looijersgracht, N°. 1061.

6. Een Huis en Erve, St. Jorisstraat, N°. 4332.

7. Een dito, Egelantierstraat, N°. 3856.

8. Twee Huizen en Erven, in den Weveragang, Bloemgracht, N°. 2770 en 2771.

9. Twee Huizen, Lange Bleekerspad, buiten de Raam-Barrière, N°. 12 en 13.

10. Twee dito's, naast het reeds genoemde Perceel N°. 9, N°. 11 en 14. } te zamen

11. Twee dito's, als voren, N°. 10 en 15.

12. Het Buitenverblijf *Vreedenburg*, Lange Bleekerspad, buiten de Raam-Barrière, N°. 336.

ADVERTENTIEN.

(2147) Heden overleed tot onze groote droefheid ons geliefd eenigst Dochtertje MARIA GERTRUDIS, dertien maanden oud zijnde.

AMSTERDAM, 4 Augustus 1852. A. STOFFELS. C. E. STOFFELS, MEYKNECHT.

Eenige kennisgeving.

Aan een R. C. Kostschool in *Gelderland*, waar niet meer dan [illegible] [illegible] aangenomen, zijn enkele plaatsen open, tegen 1°. Sept. a. s. Voor kost, onderwijs in 4 levende talen, bewasschen en herstellen van het ondergoed betaalt men f 40 in de drie maanden. Omtrent godsdienst, liefderijke verpleging, voeding en grondig onderrigt kunnen de gunstigste getuigenissen ingewonnen worden. Om nadere inlichtingen adressere men zich per *franco* brieven, onder lett. A aan den Boekh. C. POTHAST te Nijmegen. (214[illegible]

(2145) J. J. ARKESTEYN en ZOON, te 's Hertogenbosch, hebben verzonden:

LEERREDEN

OP DE FEESTDAGEN DES HEEREN EN ZIJNE HEILIGEN,

door AD. GRETSCH, naar het Hoogduitsch, door een' R. C. Priester, *vijfde deel*, Kerkelijk Goedgekeurd, gr. 12°. Prijs f 1.50

Het Zesde Deel, waarmede dit Werk compleet is, zal spoedig volgen.

OPVOEDINGSLEER of HANDLEIDING

VOOR ONDERWIJZERS EN OUDERS.

Naar het Fransch Kerkelijk Goedgekeurd, gr. 12° ongeveer 300 bladzijden. Prijs f 0.5[illegible]

GODVRUCHTIGE OEFENINGEN

VAN DEN HEILIGEN KRUISWEG,

door C. STOLK, R. C. Pastoor te *Leydschendam*. Kerkelijk Goedgekeurd. Prijs f 0.[illegible]

METHODE FACILE

à l'usage de ceux qui désirent faire des progrès rapides dans la langue Française, par H. J. MEERMAN VAN DER HORST. Prijs f 0[illegible]

Ook ziet bij hen het licht eene nette herdruk, op fraai velin papier, met lithochromie titel, van het zoo gunstig bekende Gebedenboek:

DE CHRISTEN

BIDDENDE IN DEN GEEST DER CATHOLIJKE KERK,

door ALEXANDER Prins VAN HOHENLOHE, R. C. Priester, Kerkelijk Goedgekeurd, klein 12°. in alle soorten van banden, tot zeer billijke prijs, bij hunne Correspondenten te verkrijgen.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.